

SLOVENSKI NAROD.

Plaša vsak dan avtor, izmisljalec in pisatelj, ki vija po pošti prejemati za avtor-ograne dežice za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 34 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu najse blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravnistva telefon št. 85.

Katoliški shod na Dunaju.

Te dni se je vršil na Dunaju avstrijski katoliški shod. Klerikalizem je mednarodni in zato je naravno, da so bili na tem shodu zastopani klerikali vsi narodnosti in seveda tudi slovenski klerikali.

Katoliški shodi so od nekdaj in povsod eminentno politična zborovanja, na katerih se ozira klerikalizem na preteklost in dela načrte in kuje orožje za prihodnost. To je tudi signatura dunajskega katoliškega shoda.

Uspehi prve volitve na podlagi splošne in enake volilne pravice so opijanili klerikalce popolnoma. Čutilo se kot zmagovalce. Tak inferijoren človek, kakor je dunajski »špiser«, ki sliši na ime Bielohlavsek, je pred kratkim rekel deputaciji uradnikov in učiteljev: Ne pozabite, da stojite pred zmagovalci. V tem izreku se zrcali vsa ošabnost, ki je prevzela klerikalce, in v tem znamenju so se tudi vršila vsa »posvetovanja« katoliškega shoda.

Z brezprimerno predrznostjo so oznanjali klerikalci na tem shodu, da hočejo v državi dobiti vso oblast v roke in vse potlačiti, kar ni klerikalno. Na višek pa se je povzpeli blebetavi dr. Lueger, ki je proglasil, da se morajo tudi vseučilišča poklerikaliti, ki pa zdaj na prav otročji način zasuka v blazi svoj izrek, ker se je sam ustrašil svojih besed.

Te izjave katoliškega shoda niso o nikogar presenetile, kdor količjak pozna cilje in stremiljenja klerikalizma. Kar se je na shodu povedalo, ni za nas nič novega, to smo vse slišali že pred mnogimi leti in dunajski vseučiliški profesorji, ki so nastopili proti dr. Luegerju, so se le osmešili, smatrajoč njegove zahteve glede vseučilišč kot nekaj popolnoma novega.

Na vsem katoliškem shodu je le ena stvar zanimiva in značilna, da se namreč takozvani krščanski socialci presli popolnoma v tabor klerikalcev.

Tako ni bilo vedno. Svoj čas je celo pokojni kardinal Schönborn po toval v Rim in klical papeža na pomoč zoper krščanske socialce, češ, da so to neke vrste socialni demokratje, ki taje avtoriteto škofov in ki imajo v svojih vrstah tudi vse polno protestantov in kalvinec. Tedaj so bili krščanski socialci v resnici samo antisemitje, gotovo pa ne reakcionaren element.

Zdaj je vse drugače. Pri zadnjih volitvah niso krščanski socialci dosegli tistih uspehov, ki so jih pričakovali. Združili so se vsled tega, in da bi postali najštevilnejša stranka v parlamentu s staroklerikalci, s tisti-

mi, ki so jih prej najstrastneje pobijali. A to ni samo zunanja združitev. Sedanji katoliški shod je pokazal, da se je do konca izvršila že več let trajajoča evolucija, ki je iz nekdanjih krščanskih socialcev napravila do kosti črne klerikalce. Krščanski socialci so zavrgli vse, kar jih je razločevalo od starih klerikalcev.

Za trenotek je to brez dvoma povečalo njih moč, a da se kdaj uresniči njih smelega nade, ki so jih oznanjali na katoliškem shodu, to še dolgo ni gotovo.

Od svobodomiselnih Nemcev pač ni pričakovati odpora. Nemški svobodomiselnici so propadla klika, ki niti najzvišnejših idealov niso več vstanu branili. Odgovor, ki so ga te psevdosvobodomiselnice stranke dale na Luegerjevo atako na vseučilišča je tako klavrn, da je imel čisto prav tisti nemški klerikalce, ko je te stranke imenoval »eine feige erbärmliche Gesellschaft«, ki sklepa papirnate resolucije, pa je vesela, da sme korakati pod Lueger-Gessmannovo komando. Med vsemi nemškimi poslanci so samo trije možje, ki se hočejo resno upreti Luegerjevi ataki in braniti svobodo vseučilišč in med temi tremi Nemci sta dva — Žida. Tako je svobodomiselnost Nemcev. Kaj bi pač bili avstrijski Nemci v kulturnem in v gospodarskem oziru, ko bi ne imeli Židov?

Ošabno dviga klerikalizem svojo glavo, tako ošabno kakor še nikdar. Ali vzlje temu se ni bati za prihodnost. Klerikalna drevesa ne bodo zrasla do neba in čim silovitejša nastopa klerikalizem, toliko silovitejša bo in mora biti reakcija.

Proračun mesta Idrije.

Županstvo je z dnem 12. t. m. razpeločilo na vpogled proračun dohodkov in stroškov idrijske občine za upravno leto 1908. V kolikor se proračun razlikuje od prejšnjih let, hočemo to pojasniti. Treba pa je o proračunu spregovoriti jasno besedo še začetek, ker vemo, da bo povzročil mnogo praznega kričanja, zabavljanja v idrijskem klerikalnem taboru, med ljudmi torej, ki niso nikdar zasledovali v občinskem gospodarstvu stvarnih namenov, pač pa so jim bili vedno le njihovi strankarski nagibi merodajni. Tudi sedaj bodo skušali slepiti javnost in iz občinskega proračuna napravljati kapital za svojo falitno stranko, a upamo, da je idrijsko ljudstvo že davno spoznalo svoje črne prijatelje in bodo tudi sedaj vse njihove spletke brezuspešne.

V splošnem je pri letošnjem proračunu omeniti, da navzlic neugod-

ni finančnemu položaju občine ni ozkosrčno. Preskrbljeno je za naprave, ki so nujno potrebne v razvoju idrijskega mesta in odgovarjajo duhu sedanjega časa. Pokritje je proračuneno z zvišanjem občinske doka-de k direktnim davkom na 130% in najetjem posojila 40.000 K. Idrijska občina nima večjih lastnih dohodkov in tudi ne kake podpore od drugod, zato pa danes ni drugega izhoda, kakor ali zvišanje občinske doka-de, ali zadolženje. Kakor je tudi zvišanje občinske doka-de nevhvaležno zagovarjati v javnosti, jo je vendar v Idriji, kjer so za to posebne okolnosti, predpostavljati zadolženju. Veliko napako so zakrivali prejšnji gospodari občine, ki na ljubo najvišjemu obdačenec — c. kr. rudniškemu erarju niso hoteli primerno zvišati občinske doka-de, mesto pa puščali v popolni zanemarjenosti. Pred kakimi desetimi leti se je v tem oziru obrnilo na bolje in v tem času več storilo za razvoj mesta, kakor preje v celem času obstoja sedanjih občin. Da bi se bilo to pričelo dvajset let prej, bi bilo mesto Idrija drugačno, kakor je danes in niti vinarja dolga bi ne imelo. Občani takrat niso poznali potreb, mirno so donášali vodo do svojih stanovišč od daljnega studenca po najslabših potih, dandanes pa zahtevajo občani vse udobnosti moderno urejenega mesta. Treba je torej doprinesiti nakrat vse, kar se je v dolgi vrsti let zamudilo. To pa zahteva ogromnih žrtev, ki jih zmore le izredna požrtvovalnost vseh občinarjev.

»Uprava občan« izkazuje stroškov 12.964 K, dohodkov 602 K, primanjkljaj torej 12.362 K, ki se na pram lanskemu letu neznatno zviša.

»Uprava mestne imovine« ima stroškov 8280 K, dohodkov 136.143 K in prebitka 127.863 K. Med stroški je postavka »nakup zemljišč 5000 K«, ki se je zvišala za 3000 K. V Idriji raste cena sveta od dne do dne in posledica je, da ni na razpolago cenjenih stavbnih prostorov, kar ovira gradbo novih hiš. Temu lahko odpmore občina s tem, da ob ugodnih prilikah nakupi zemljišča, te parcelira ter jih za lastno ceno proda občanom, ki si nameravajo zgraditi svoj dom. Za razširjenje občinskih cest in naprav novih je treba odkupiti večkrat kak del sveta. Neobhodno je torej treba imeti občini v ta namen potrebni zaklad. Med dohodki je proračunjena 130% doka-de k neposrednim davkom 124.154 K, užitiška doka-de ostane 15% in znaša 3600 K, ravno tako doka-de po 20 vin. od hektolitrske stopinje alkohola pri navadnem žganju in 10 vin. od litra poslaženega žganja 5200 K.

Za »ceste, ulice, trge in spreha-

jališča« znaša potrebščina 14.400 K brez pokritja. Za vzdrževanje cest in poti v mestu je proračunjenih več 1800 K, ker bo treba več stranskih potov temeljito popraviti, predvsem v Grapi in Kurjem vrhu. Vzdrževanje ceste na Vojsko in Dole je proračunjeno na 2000 K. Ti dve cesti bi bilo že davno treba uvrstiti med okrajne, in bi se bilo to najbrže že zgodilo, da je deloval deželni zbor. Za kanale in jarke znaša postavka 2000 K, ki je sicer za 1000 K večja od lani, a še vedno premajhna, ker je kanalizacija mesta nujno potrebna in šele v početku.

Blagotvorni in zdravstveni stroški znašajo 16.721 K, pokritje 1760 K, primanjkljaj 14.961 kron. Med blagotvornimi stroški je nova postavka 1500 K kot prispevek ljudski in dijaški kuhinji, ki se ustanovi prihodnje leto. Čudno je, da se ni že preje ustanovilo tega za Idrijo tako potrebnega zavoda.

Poglavje »šolstvo«, znano in umetnost« izkazuje stroškov 63.372 K in pokritja 6000 kron, med tem državno podporo 5000 kron za vzdrževanje mestne višje realke. Med stroški je zopet postavka za uravnovo dijaškega igrišča 1000 kron, ker se mora oskrbeti dijakom na realki pripravno igrišče. Nova je točka »podpora ubogim idrijskim dijakom na visokih šolah« 1000 K. Koncem tekočega šolskega leta bodo prvi abiturienti na mestni realki in ker so zvečine sinovi revnih idrijskih rudarjev, treba jim bo podpore od strani občine, da morejo svoje študije nadaljevati na visokih šolah. Obrtni nadaljevalni šoli se zviša podpora na 1000 K. Potrebščina za realko znaša 60.362 K.

Med izredno potrebščino je predvsem postavka za obrestovanje in amortizovanje občinskega dolga s 23.575 K, dalje 1. donesek za zgradbo nove mestne klavnice 20.000 kron, za preuredbo občinskega poslopja, v katerem je sedaj nastanjena »Narodna čitalnica«, in ima poleg služiti kot občinski društveni dom z javno čitalnico in knjižnico 20.000 K in končno za regulacijo načrt mesta Idrije 2000 K.

Vse tri zadnje postavke so nujno potrebne. Sedanja mestna klavnica, ki se je zgradila pred 15 leti, nikakor ne zadošča niti v prostornem, stavbnem kakor tudi ne v higijeničnem oziru. Deželna vlada je že večkrat opozarjala županstvo na nedostatke v mestni klavnici in silila, naj se ali popolnoma preuredi ali na novo sežida. Ker sedanje klavnično poslopje z ozirom na pomanjkanje prostora, in sicer na njegovo neugodno lego ne kaže prezidavati, je umestno, da se je

odločilo zgraditi novo, vsem modernim zahtevam ustrezajočo klavnico, kakor je že imati mesti Kranj in Škofja Loka.

Nekdanje provizorično poslopje za mestno realko se je po svoji prvotni porabi v naglici in na najcenejši način priredilo za društvene prostore »Narodni čitalnici« proti letni najemščini 400 K na dobo 25 let. Mnogo hrupa je dotična pogodba povzročila pri nasprotnikih narodne napredne stranke in deloma pozneje tudi v tej sami. V teku časa pa se je pokazalo, da so prostori za društvene priredbe neprimerni in zlasti premajhni. Tudi so se v naglici izvršili stavbni pogrški, ki imajo za posledico, da bo treba menjati v najkrajšem času pod v veliki dvorani in streho. Z ozirom na te velike poplave in splošno nedostatnost sedanjih prostorov se je vzbudila misel, naj se obenem s popravami poslopje prezida in svojemu namenu pripravnejše preuredi. Med časom je izgubila Idrija svoje rudniško gledališče in občutno se je pogrešalo večjega odra s pripravno garderobo. Županstvo je upoštevalo vse to dalo napraviti načrt, kako preurediti občinsko poslopje za mestno hišo, da bo odgovarjalo potrebam. Pri tem se je uvaževalo tudi glede nastanitve javne čitalnice in knjižnice. Preurejeno poslopje bi imelo glavni vhod takoj za mestno hišo, oder bi se prestavil na drugo stran in mala dvorana porabila za dve gledališki garderobi, nad temi bi bilo hišnikovo stanovanje. Dvorana bi se dvignila za 2 m, v pritličju pa povečala za pivni prostor, nad tem bi se v prvem nadstropju namestila javna čitalnica in knjižnica ter soba za »Narodno čitalnico«. Te preuredbe bi veljale občino približno 20.000 K. Prezidava pa bi se izvršila le v tem slučaju, če »Narodna čitalnica«, ki ima najemno pravico še do leta 1928, odstopi pod primernimi pogoji od pogodbe. Občinski društveni dom bi potem uporabljala občina in vsako društvo v Idriji bi se ga lahko posluževalo. Vršile bi se v njem vse dramatne predstave, veselice, shodi, predavanja itd. Javna čitalnica bi imela lepe prostore v sredini mesta. Bil bi torej društveni dom, ki bi bil na čast mestu Idriji in v povzdigo njegovega družabnega in društvenega življenja. Zato pa tudi stroški v ta namen ne bodo našli ugovora med naprednimi občani, pač pa bodo gotovo z veseljem pozdravili preuredbo društvenega poslopja.

Govoriti o nujnosti regulacijskega načrta za mesto Idrija, skoro ni potreba; če bi bilo že kaj omeniti, bi rekli le, pozno se je sprožila ta misel. Danes se gradi v Idriji, kakor kdo

LISTEK.

Ponesrečeni Izlet.

(Konec.)

Ko pridejo do tovarne za lep, zaslisiijo za seboj neznanansko vpitje: »Hoja, hoj, pomaranča limonasta, hudik, malora, počakajte no! Kaj pa tako hitite, kakor da bi zadnji sodček na svetu se že nagibal! Kumare, žirafe, zajci, ali mislite, da so moje noge avtomobil! Saj ti, Lojzasta pomaranča, bi moral imeti malo več ocvrtih možganov v buči, da bi me počakali!«

Tako se je jezil France Zagloba in pripihal ves rdeč do družbe.

»No, kaj pa imate od tega, če lezete ven v zeleno travo, mislite, da bo sedaj rdeča postala! Tako sem moral leteti za vami, da mi je vroče, kakor tistim pekovskim mladeničem v ognjeni peči iz Makabejske dežele. Jezik bom kmalu molil ven do trebuha, žejen sem pa vsled tega postal, da bom umrl. Oh, oh!«

K sreči je ravno nasproti šole, ki stoji na samem za tovarno, Bog roko ven molil in rešil ubogega Zagloba

žalostne smrti. Tam je srečno spravl zopet v usta dolgi jezik. Ker se je pa bal, da ga družba zopet ne bi predalec zadaj pustila, ni imel časa, da bi se skregal z natakarijo, kar smatra on za svojo dolžnost, hitro vstane in stopi na prste bosonogemu paglavcu, ki je prežal vanj, da je bilo zatulil. Brž mu da krajcar za »flajšter« in hiti za družbo, ki mu je že precej daleč ušla.

Od daleč je zopet vpil in razgrajal, naj gredo vendar malo počasneje, in ko jih je došel, ga je zopet mučila žej, ker se je pregreel.

»Kaj pa ostajaš vedno zadaj, kakor kužek,« mu oponese lepa Vida, »prav ti je, pa bodi žejen, zdaj boš pa gledal, kje boš dobil hitro kako gostilno.«

Prestrašen se opazi Zagloba sredi polja, daleč na okoli ni bilo nobene romarske cerkve, kakor imenuje ljubi Zagloba krčmo. Tedaj ga obide smrtni strah. In kakor otrok, ki še ni nikdar sam skrbel za kos kruha in je vsled tega navezan na druge, da mu ga dajo, tako je tudi ubogi Zagloba sedaj začel tugovati in vpraševati za svet zdaj enega, zdaj drugega. Nezaslišano je bilo, da ni bilo nobene gostilne več noter do Tomačevega.

Ko bi že vsaj Tomačevo bilo blizu! Ali treba je bilo postavljati nogo pred nogo, in to ni šlo več, kakor k večjemu po en meter, in še to vsako sekundo tudi samo enkrat! Zagloba je začel priganjati k hitrici in zmerjal vse od kraja.

»O, ko pridemo do murbnega drevoreda, potem bomo kmalu na koncu!« ga tolaži Lojze.

Zagloba pa je le zdihoval. Slednjič pridejo do drevoreda in na koncu čita Zagloba: Zaloga piva!

»Tisočkrat bodi zahvaljen modri birt za te še modrejše besede«, pravi Zagloba, hiti k mizi na vrtu in tolče s palico po njej: »Hoja, hoj, pomaranča! Piva sem, da ne umrem. Kar en sod, da si ne boš nog zrabila, ti punca! Hoja, ali slišiš, butara! Kam pa greš! Čas je drag!«

Tedaj pristopi k mizi gospodar ali kaj in pravi: »Oprostite, gospoda, tu ni več gostilne. Spomladi me bo veselilo, če pridete. Oprostite!«

Oj, Zagloba!

Vsi so se spogledali. To je bil pa res hud udarec, najbolj seveda za nesrečnega Zagloba. Omahnil je na stolu, roke so mu odpevale, usta pa je pozabil zapreti.

»Ni gostilne!« jeclja prestrašen. Prvi trenutek niti ni mogel spoznati

vsega gorja, ki je treščilo tako nepričakovano vanj. Saj je bilo pa to tudi nekaj nezasišane, gorostasne. Po kaj pa je prišel tako daleč iz mesta! O, ta banda, ki ga je speljala v tako puščavo! Mu pokvarila celo popoldne, ga oropala zdravja, vsega! O, le čakajte hinave, vi ste to vedeli in me nalašč spravili sem!

Tedaj je deževalo kumar, pomaranč, limon, butar, cap, pegazov, tort, vatlov, prekelj, kislice itd. Zagloba se je znesel nad družbo, ki je morala seveda rebus infectis nastopiti umik proti beli Ljubljani.

France imenovan Zagloba se je znašel nad vsemi in jih kregal na vse mogoče načine. Pesnik se je plaho umikal in skrbno varoval, da ni prišel v preveliko bližino njegovo, Vida in Anica sta mu srdito odgovarjali, ker je bilo popolnoma pokvarjeno vsako veselo razpoloženje. Le trezni Merkurjev sin Lojze je obdržal še nekoliko zavesti in svetoval Zaglobi za prvo pomoč vodo. Tedaj pa je slabo naletel.

»Ali se ti meša! Bog pomagaj! Ravno zadnjič sem v »Katoliškem domu« videl pod mikroskopom, koliko žab in kač je v vodi, ta pomaranča limonasta mi pa pravi: vodo pij! To se pa vse neha! Ti nisi več moj prijatelj!

telj; že vidim, da je ves svet en sam hinavec! Pij vodo, če jo dobiš! V tej zakleti okolici še vode ne dobiš!«

Sele v Ljubljani, ko so sedeli pred eekinstvo pijačo, se je prišla družba polagoma dobra volja. Zagloba je pravil vsem, ko pa ga hoteli poslušati, koliko je celo popoldne moral pretrpeti, zabavljati, da se je bliskalo, da v tej okolici še kristjani niso, ker tako grozno malo skrbe za romarje, in se zaklinjal, da se ne gane nikdar več iz Ljubljane, ko ima tu vendar pri roki romarskih cerkva, kolikor hoče, dočim bi moral zunaj skoro žeje umreti.

Lepa Vida in Cenci sta si solznih oči tožili, da vsled Zaglobovih roba-tosti nista mogli posvetiti se pesništvu, ker bi bi bila drugače gotovo med potjo katero »zgruntala«, Anica je tožila, koliko kosov bi bila lahko celo popoldne pozabila pri Zalazniku, Lojze pa je premišljeval, koliko bi stržil, če bi mogel prodati vse tiste kumare, pomaranče, limone in butare, ki mu jih je Zagloba v svoji jezi zabrusil v obraz.

Edini Zagloba se je drugo jutro lahko pohvalil, da je zgubljeno popoldne vendarle »not prinesel«, kajti imel je takega mačka, ki se je lahko meril z največjimi svojimi predniki v Zaglobovi zbirki.

T.

hoče. Brez sistema in brez ozira na celotno sliko mesta. Gradi se celo predmestje, a na dovozno cesto se ne misli. Vsemu temu naj bi odpomogel oblastveno odobreni stavbni načrt za mesto Idrija.

Županstvo je predložilo proračun in na občinskih je sedaj ležale, ali postane pravomočen, ali ne, kajti prepričani smo, da bo občinski odbor sklepal le po želji večine idrijskega prebivalstva. Do 26. t. m. vsak občan lahko pregleda proračun in poda županstvu svoje pomisleke o njem.

Parlamentarni klubi in odseki.

Dunaj, 21. novembra. Nagodbeni odsek je danes popoldne dognal določbe o varstvu znamk in vzorcev, nadalje pa tudi glede zavarovalnih in delniških družb. Točka o neposrednih davkih se je odstavila za poznejši čas. Razen te točke ostane le še člena 20 in 21. — Med razpravo je predlagal posl. Albrecht resolucijo, ki poziva vlado, naj z vsestranskim pritiskom deluje na to, da se vse socialno-politične odredbe, ki obstoje v Avstriji ter obremenjujejo enostransko avstrijsko industrijo, trgovino in obrt, upeljejo v najkrajšem času tudi na Ogrskem, da se napravi ravnotežje. — Posl. Kuranda (divjak) je predlagal, naj odsek razpravo prekine, ker se je vsled novega pooblastilnega zakona, ki z enim paragrafom sprejme pogodbo na Ogrskem, ustvaril popolnoma nov položaj. Zahtevi se je pridružil tudi soc. demokrat dr. Ellenbogen, a pri glasovanju se je izkazalo, da odsek ni sklepčen. Seja se je vsled tega odgodila za eno uro. — Ko se je seja zopet otvorila, je prišel tudi ministrski predsednik baron Beck. Posl. Kuranda je vprašal vlado: 1. Ali je res, da se za Ogrsko pripravljajo pooblastilni zakon? 2. Kaj je vsebina tega zakona? Načelnik dr. Kramář je izjavil, da bo na ta vprašanja odgovoril ministrski predsednik jutri. — Posl. knez Auersperg je predlagal resolucijo zaradi podraževanja deželne ceste Ljubljana-Črnomelj-deželna meja. Resolucija je bila sprejeta, istotako resolucija poslanca dr. Plojka k točki o zavarovalnih družbah.

V legitimacijskem odseku je bilo danes kakor pri kaki seji v dunajskem občinskem svetu. Krščanski socialisti in socialni demokratje so se zmerjali ter je malo manjkalo, da se niso zgrabili. Povod so bile galske volitve. Posl. Wityk (socialni demokrat) je navajal gorostasne zglede, kako je bil voljen posl. grof Dzieduszycki. V Samboru izmed 1000 volilcev 19 sploh ni imelo volilne pravice, med njimi so bili tudi mutci; 90 oseb je bilo vpisanih, ki že davno niso več prebivale v Samboru; 12 oseb je bilo po dvakrat vpisanih; končno je bilo vpisanih 41 mrtvih, za katere so bili glasovi tudi oddani. Ko je neki Stubenhaus volil z legitimacijo nekega Billiga, zgrudil se je neki Kostrzebski onesveščen na tla. Ko so ga spravili k zavesti, je še vedno plašno begal z očmi po dvorani. Pokojnemu Billigu je bil namreč dolžan 2000 K, a sedaj je mislil, da ga bo terjal, ker je od mrtvih vstal, ker se je na klic volilne komisije odzval.

Klofačeva skupina je bila napovedala obstrukcijo pri drugem branju nagodbe. Ker pa je posl. Masaryk izjavil, da ne mara sodelovati pri obstrukciji, se obstrukcija najbrže sploh opusti. Tudi Malorusi so izjavili, da niso za obstrukcijo. Potemtakem je le 13 radikalnih Čehov za obstrukcijo.

Kvotna deputacija.

Budimpešta, 21. novembra. Nuncij avstrijske kvotne deputacije je že prispel v Budimpešto, vsled tega se skliče ogrska kvotna deputacija jutri k seji, da razpravlja o avstrijskem nunciju. Poročevalec v ogrski kvotni deputaciji posl. Földes je že izdelal renunčije ter bo predlagal ogrski kvotni deputaciji, naj ne glasuje za zvišanje kvote, temuč naj se izreče za sedanje kvotno razmerje. Deputacija skoraj gotovo tudi sprejme ta predlog.

Proti podraženju živil.

Dunaj, 21. novembra. Zaradi neprestanega draženja živil namerala poljedelski minister v prihodnjih dneh sklicati enketo. K pogovoru se povabijo tudi zastopniki takih korporacij, ki so poklicani, da branijo stališče konzumentov.

Hrvaško-madžarska kriza.

Budimpešta, 21. novembra. Položaj je še vedno resen. Kriza se odloči najbrže že danes s tem, da ostane Justh predsednik, ker se je proglasila vlada z njim solidarna. Naravna posledica temu bo najbrže to, da odstopita oba podpredsednika. S tem pa bi prišla v kritični položaj neodvisna stranka, ki je solidarna s podpredsednikom Rakovszky mter bi preje izstopila iz koaliciije, kakor ga pustila pasti v nemilost. Z odstopom Justha se prenese kriza tudi v ministrstvo, ker je hrvaški minister pl. Josipovich odločno izjavil, da odstopi z Justhom vred. Tudi justični minister dr. Günther namerava odstopiti, ker obsoja postopanje nekaterih članov neodvisne stranke.

Ministrski predsednik dr. Wekerle se je snoči nepričakovano odpeljal na Dunaj. Kakor znano je pri tem izposloval pooblastilni zakon, da bi se mogla cela nagodba brez parlamenta sprejeti v enem samem paragrafu. Politične stranke so skrajno nevoljne, da je postopal pri tem dr. Wekerle samolastno. Tudi v neodvisni stranki je prišlo vsled tega do burnih prizorov. — Bivši justični minister Polonyi je izjavil, da bo tak zakon z desidentni neodvisne stranke obstruiral. Grof Andrassy si prizadeva, da bi desidente od te namere odvrgnil. — V hrvaških krogih smatrajo pooblastilni zakon za znak poraza ogrske vlade napram Hrvatom, ker dokazuje le moč hrvaške obstrukcije, ako se mora vlada zatekati k takim neparlamentarnim sredstvom.

Današnja seja državnega zbora je bila popolnoma mirna. Predsedoval je Justh, ki ni nobenemu hrvaškemu poslancu odtegnil besede. Predsedniku na ljubo so govorili hrvaški poslanci le kratko in stvarno.

Khuen-Hedervary o položaju na Hrvaškem.

Budimpešta, 21. novembra. Grof Khuen-Hedervary je rekel dopisniku »Az-Ujsaga«, da je kooperacija hrvaške narodne stranke z banom dr. Rakodezay je m izključena. Politični položaj na Hrvaškem se izza vlade ogrske koalicije ni spremenil. Zmešnjave v deželi še vedno trajajo. Na sedanji politični podlagi ni upati, da bi se dosegel mir. Na vprašanje, kaj bi on storil, ako bi bil sedaj na krmilu hrvaške vlade, je odgovoril Khuen-Hedervary: »Naš čas je minul, na površje prihajajo novi ljudje, ki pa se tudi morajo držati smeri, ki je razvoju bodočnosti začrtala svojo pot. Sedanja kriza na Hrvaškem izvira od tod, ker je bil dr. pl. Rakodezay imenovan za bana v trenutku, ko je moral že prevzeti od-

govornost za službeno pragmatiko železničarjev. Tako so postavili dr. Rakodezayja na izgubljenost mesto. Ne verjamem, da bi se moglo hrvaško vprašanje rešiti v Budimpešti.«

Bolgarsko sobranje o Macedoniji.

Sofija, 21. novembra. V večerajšnji seji sobranja je govoril minister zunanjih del o razmerju z zunanjimi državami. Konstatiral je, da vladajo med Bolgarijo in Rusijo pristrani odnosi, a obžaloval je, da razmerje s Srbijo ne prevevajo bratska čustva. Macedonsko vprašanje loči obe deželi. Glede zatiranja čet v Macedoniji je zahteval minister pomoč od mednarodnega orožništva. — Ministrski predsednik Gudev je izjavil glede Turčije, da vežejo obe državi življenska vprašanja, ki nalagajo Bolgariji dolžnost, da ostane s sultanom v pristranih zvezah. Žalibog trpi to razmerje vsled slabega položaja Bolgarov v Macedoniji. Bolgarska vlada si bo prizadevala, da izboljša Bolgarom življenske razmere v Macedoniji.

Nov papežev Motu proprio.

Rim, 21. novembra. Včeraj se je razglasil papežev Motu proprio, s katerim ukazuje vsem katolikom, da se morejo brezpogojno podvržeti odločbam, ki jih izda komisija za svetopisemske študije. Te odločbe mora vsak katolik priznati za dekrete svet rimske kongregacije. Motu proprio izjavlja, da si vsi, ki v govoru ali pisavi kritikujejo te odločbe, nakopujejo velik greh. Nadalje grozi papež z izobčenjem iz cerkve vsem tistim, ki se zoperstavljajo papeževim odločbam napram zmotam modernizma; izobčene zadenejo tudi vse kazni, ki so določene za zagovornike in razširjevalce krivih nauk. Motu proprio poziva končno vse škofo in voditelje verskih kongregacij, naj nadzorujejo profesorje; posebno na seminarjih naj odstranijo vse, ki simpatizirajo z modernističnimi nazori. Obenem papež zabičuje škofom, naj dijakom, ki nagibajo k modernističnim naukom, ne posvečajo v duhovne, a v svojih škofijah naj strogo prepredujejo prodajanje in čitanje modernističnih knjig. — Taka je svoboda v katoliški cerkvi, a najdejo se še vedno ljudje, ki trdijo, da je bila cerkev od nekdaj braniteljica znanosti in svobode.

Dnevne vesti

V Ljubljani 22. novembra.

— Seja eksekutivnega odbora narodno-napredne stranke bo jutri ob petih, in ne ob dveh, kakor se je prvotno naznanilo.

— Mesto ubeglega Moškera je z večerajšnjim dnevom prevzel odgovorno uredništvo »Slovenca« Ivan Stefe. Sicer je že poteklo skoro osem dni, odkar je izginil častivredni Mošker, ne da bi baje redakcija vedela, kam da jo je popihal, a vendar je »Slovenec« ves ta čas mirno nadalje izhajal pod odgovornim uredništvom »neznano kam« ubeglega Moškera. Značilno za poštenjake okrog škofovega lista je to postopanje. Mogoče je dvojje: Ali je redakciji znano, kje biva Mošker, in ga je zaradi tega še nadalje pustila fungirati kot odgovornega urednika, ali pa uredništvu res ni znano Moškerevo bivališče in je hotelo s tem, da je pridržalo ime Moškera kot odgovornega urednika, samo grešiti na njegovo kožo. Naj bo že to ali ono, pošteno tako postopanje ni in list, ki količkaj drži na dostojnost in poštenost, bi kaj takšnega

nikdar ne storil. Seveda pri »Slovencu« govornosti in dostojnosti je pač odveč, saj je znano, da tako v vsakem oziru propadlega lista ni pod solnce, kakor je škofovo glasilo. Podlo obrekovati in krasti čast, potem pa uteči in se strahopetno skriti, kadar se pozove na odgovornost, to je že stara praksa »honorih« katoliških žurnalistov okrog »Slovenca«. Seveda baš prijetno za klerikalno gospodo to ni, ako se ima kopo tehničnih tiskovnih pravn in vratu tik — pred deželnozborskimi volitvami! Zato so tudi komandirali Moškera, naj pobegne in s tem prepreeči porotne obravnave neposredno pred deželnozborskimi volitvami. Da so mu tudi dali za beg potrebni denar, je jasno, saj ima katoliška gospoda denarja dovolj za vsako lumparijo. Sicer je pa »Piusverein« tudi tukaj, ako je potreba globlje seči v žep, da se »krivično preganjanega« katoliškega žurnalista obvarje pred roko pravice!

— Neumestna obzirnost ali: »Družba sv. Cirila in Metoda« pa Trubarjev jubilej. V koledarju te družbe našteva uredništvo nekaj jubilejev, ki jih bomo praznovali Slovenski prihodnje leto. Med temi »jubileji« našteva celo stoletnico nekega cerkvenega — rituala! To je zelo čudno, da dotični pisatelj, ki ima slovensko zgodovino takorekoč v mezinu, ne omenja čisto nič štiri stoletnice Trubarjevega rojstva, ki ga bo ves slovenski narod praznoval leta 1908! Trubar je prvi utemeljitelj prosvete med nami, njegovi pristaši so storili svoje dni največ za šolstvo; Trubar je prvi slovenski pisatelj in zato bi bilo pač čisto naravno, da bi ga bil moral omeniti koledar družbe sv. Cirila in Metoda, če je že našteval jubileje prihodnjega leta! Saj bo vse prihodnje leto stalo v znamenju Trubarjevega jubileja! Toda iz »ozirov« do naših katoliških fanatikov a la dr. Detela, je koledar popolnoma prezrl in zamačal uboga Trubarja! In nasledek te obzirnosti? Duhovniki v račajo drug za drugim ta koledar! Tu se vidi, kako tudi največja obzirnost pri klerikalcih nič ne zaleže!

— Ces. kr. poštino in brzojavno ravnateljstvo in slovenski jezik. Te dni je izšel »Prvi dodatek« k uradnemu seznamu naročnikov telefonskega omrežja tržaškega ravnateljstva, kateri mora med slovenskimi naročniki obuditi največje ogorčenje. V komaj polovica strani obsegajočemu besedilu se nahaja nič manj kot 21 (čitaj edenindvajset) večjih slovnčnih in tiskovnih pomot, katere izgledajo kakor kaka zafrakcija našega jezika. Nočemo preiskovati, iz katerega vzroka je dalo slavno poštino in brzojavno ravnateljstvo ta zaznamki tiskari pri obskurni italijanskej tiskarni, katera, kakor se kaže, še svojega materinega jezika ne obvladuje, toliko manj pa še slovenskega. Če se že mora zaznamek tiskari v Trstu, naj se to poveri vsaj taki tiskarni, katera bi bila malo bolj zmorna slovenskega jezika. Mi pa kot plačujoči naročniki pa mislimo, da smemo zahtevati, da nam v prihodnje slavno ravnateljstvo predloži ta zaznamek v pravilni slovenščini.

— »Korošec« je izšel. V velikim zanimanjem je pričakoval običinstvo novega koroškega lista; kajti »Mirova« pisava se je ljudem, ki so se začeli živo zanimati za koroške brate, tako pristudila, da so začeli list pošiljati nazaj. Prva številka novega lista kaže, da je odločno naroden, da stoji na stališču, da Grafenauer ne spada v Šustersičev klub ter zlasti obsoja zelotsko stališče »Mirova« glede narodnih veselje in Ciril-Metodove družbe. Seveda je

»Slovenec«, sedanji »Mirov« vzor, že napadel novi list prej še kot ga je dobil v roke ter ga označil kot »s frakarsko politiko pobarvani list« itd. Kako pride »Slovenec« do tega, ne vemo, — vsekakor je to navadna nesramnost nasproti listu, ki so ga ustanovili najodličnejši koroški rodoljubi in družbi z navadnimi kmeti. Pametnih ljudi s tem ne bo zbehal. — »Korošec« prinaša med »narodnimi stvarmi« več zanimivih poročil, ki jih bomo o priliki tudi mi priobčili. Kakor znano, hoče »Mir« koroški javnosti natveziti, da je nemška gimnazija v Ljubljani in z njo štiri slovenske gimnazije na Kranjskem — sijajen uspeh kranjske klerikalne stranke, »Korošec« označuje to po pravici kot »grdo varanje« slovenske javnosti. Kakor smo svoj čas priporočali občinstvu »Mir«, ko je nastopil odločno proti volilni reformi, kot edini koroški slovenski list, tako moramo obsojati zdaj »Mir« radi njegove zelotske in nenarodne pisave ter pripočeti novi list — »Korošec«. Ne bi smelo biti zavednega Slovenca in naprednjaka, ki ne bi imel naročenega »Korošca«, posebno ako je dozdej podpiral »Mir«.

— Proti »Slovencu« bi morali biti v prihodnjem porotniškem zasedanju razen z zadnji omenjene obravnave še dve drugi tiskovni pravdi. Tožijo ga namreč radi razčlenjenja časti še gosp. župnik Anton Berce ter gg. Anton Trstenjak, Kocijan, Sič in drugovi. Obravnava na Berce tožbo bi tudi morala biti v ponedeljek 2. decembra.

— Stavka na mariborskem učiteljsku še vedno traja. Niti 3., niti 4. letnik ne zahaja k pouku vadniškega učitelja Majenca. Vsi gojenci izjavljajo, da ne bodo pohajali pouka v zemljepisju, slovenščini in nemščini vse dotlej, dokler bo poučeval te predmete Majcen. Preiskava, da bi se eruiralo povzročitelje tega čudnega štrajka, se skrbno nadaljuje, toda brez vsakega uspeha. Gojenci, Nemei in Slovenci, so solidarni in odklanja vsak vsako izdajstvo. Ravnateljstvo baje sumi, da so kolovodje dijaške stavke — Slovenci. Iz česa to sklepa, ne vemo. Sploh se nam ne zdi pametno stikati po tistih, ki so morda izprožili misel na stavko. Naj bi se rajši nepristransko in dobrohotno proučile pritožbe dijaštva, ki so gotovo v pretežni večini upravičene, sicer bi pač gojenci ne posegli po tako nevarnem in dvoreznem orožju, kakor je stavka. Stavka gojencev je imela deloma že uspeh. Majcen se je od vzel pouk nemščine in zemljepisja v 3. in 4. letniku. Te predmete bodo začasno na učiteljsku poučevali profesorji Fink, Mörtl in Hoffer z gimnazije. Pouk v slovenščini pa bi naj še nadalje opravljal Majcen. Čuden ukrep to! Ako Majcen ni sposoben za poučevanje nemščine in zemljepisja, za pouk slovenščine pa bi naj bil dober! Čudna logika to! Dajte bodicim učiteljem naše slovenske mladine tudi sposobnega učitelja iz slovenščine!

— Shod in demonstracija v Pulju za italijansko univerzo v Trstu. — Aretiran regnicolo. V torek večer se je vršil v puljskem gledališču »Politeama Cescutti« manifestacijski shod v prilog italijanskega vseučilišča v Trstu, kojega so se udeležili vsi sloji italijanstva Pulja. Kot govorniki so nastopili razni študentje, načelnik mestnega zastopa dr. Dinko Stanić, socialistični »capo« Lirussi in neki 25 let stari iz Trsta došli italijanski podanik Pasi. Ta poslednji je na tak netaktea in hujska-

Čez trnje do sreče.

Povest.
(Dalje.)
XXIII.

Anton Košan ni imel v svoji prostodušnosti nikdar resnih dvomov glede svoje žene. Ko je bil zapazil na njej nekaj zagonetnega in njegovi odkritosrčni naravi neumljivega, je pač poskusil prestrudirati in uganiti njen značaj, ali to opazovanje je bilo površno in to razmišljanje nedosledno. Anton je samo čutil, da zija med njim in njegovo ženo globoko brezdnost, da sta si popolnoma tuja po nazorih in čustvovanju, a ni imel ne poguma ne moči, da bi se ravnal po navetih svoje izkušene matere in Elviri pokazal, »kdo je gospodar v hiši«. Zasvetilo se mu je pač včasih, da je Elvira brezozbirnega, strastnega in silovitega značaja, zapazil je tudi, da je zvižajna in lokava, a že take misli same so ga tako bolele, da si jih je čimprej izbil iz glave. Da bi se raztresel, da bi pozabil na svojo domačo mizerijo, da bi udušil vsak pojem nezadovoljnosti v svojem srcu, se je ognil prerakanju z ženo in vse pogostejšim nasvetom in opominom matere, je že več tednov begal ves dan po šumah in poljanah s puško na rami. Zavedal se je, da je v svojem

zakonu nesrečen, a zaduševal je vsak glas svojega srca in sproti zadušil vsako tako misel, kakor bi bil v strahu, da izgubi mahoma vse, če si prizna, da je nesrečen. Branil se je tega spoznanja toliko bolj, ker je še vedno ljubil Elviro, morda ne toliko iz resničnega nagnenja, kakor iz samospoštovanja, in ker si je rekel, da je njegova častna dolžnost, ženi zaupati in jo spoštovati, dokler ni dokazano, da je tega nevedna.

O Pavli razširjena zlobna govorica, ga je hudo pekla, saj je bila zljiva, sramotilna in poniževalna zanj ravno toliko kakor za hčer. Vse bi bil dal, ko bi bil mogel dognati, kdo je pravi provzročitelj te govorice. Ako bi se bilo o njegovi ženi slabo govorilo, bi ga to ne bilo tako iznenadilo, kajti znano mu je bilo, koliko nasprotstev in sovraštv si je nakopala v kratkih mesecih. Vedel pa je, da ima Pavlo vsi ljudje radi, da nima nobene sovražnice in nobenega sovražnika, in je iz tega sklepal, da je navzočnost grofa Rotte sama dala povod govorici.

»Ta človek mi mora iz hiše, čimprej, tem bolj«, si je rekel, ko se je po nasvetu svoje matere odpravil k Elviri, da jo naprosi, naj ona na primeren način to željo razodene svojemu bratranecu. »Če mi ga Elvira ne odpravi, ga pa sam odslovim.«

Grda in starikava je bila Elvira ta dan, kakor vselej, kadar so v njeni notranjosti besneli viharji in so vzbujene strasti trpinčile njene izžite živce. V njenem srcu se še niso vrnili taki plameni strasti, kakor ta dan, ko je začela uvidevati, da se trgajo niti njenih splet in da se podirajo vsi njeni načrti, na katere je zasnova svojo prihodnost.

To spoznanje se je začelo že poprejšnji dan. Čim je videla, da sta se Mirko in Pavla zopet tesneje združila, je izgrala zadnjo karto, ki jo je imela pripravljeno za najskrajnejši slučaj. Vedela je, da se ji Pavla ne vda in da ne sprejme grofa Rotte, če ne bo v rodovini popolnoma osamljena in zapuščena. »Iz obupa se vda, drugače ne«, si je rekla Elvira in da bi pognala Pavlo v obup, je hotela od nje odtrgati Mirka. Poklicala je Mirka k sebi in mu pokazala pismo, ki jo je bila Pavla pisala krošnjarju. Trdno je Elvira pričakovala, da zaduši s tem pismom zadnje Mirkove simpatije do Pavle in mu vcepi prepričanje, da ga ni Pavla nikdar ljubila, marveč ga zvižajno in lokavo zlorabljala, da je laglje prikrivala svoje ljubzensko razmerje z kdo ve kakim človekom.

Toda Mirko je iztrgal Elviri to pismo iz rok, in ji je vrgel v obraz očitanje, da Pavlo obrekuje. Z vneto,

ki jo da človeku sam o resnično ogorčenje, je Elvira očital vse njeno nevedno početje in jo je zapustil z grožnjo, da bo znal varovati in braniti čast Pavle proti vsakemu, pa če bi bilo treba tudi proti njenemu očetu in proti stari gospe.

Elvira je bila večer v svoji sobi kar besnela onemoglega srda. Zaplapolalo je v njej tako sovraštvo proti Mirku, da bi ga bila najraje zabodla in ga zila v njegovi krvi.

Ta divji srd pa se je premenil v blazno togoto, ko ji je naslednje jutro sporočila tržaška hišna, da je Mirko izročil Elviri iztrgano pismo Pavli in ji razkril svojo ljubezen in da je raznešena govorica dosegla ravno nasprotje tega, kar je bilo ž njo nameravano.

»Meni ni več obstanka tu«, je rekla hišna, ko je končala svoje pri povedovanje. »Če se bo gospod le količkaj zavzel, mora hitro dognati, da sem jaz raznesla to govorico o gospodični Pavli in potem me spode vsaj sramotno iz hiše, če me ne dajo celo zapreti.«

Elviri se je delala kar tema pred očmi. Računala je z vso zanesljivostjo na to, da razvname govorica o Pavli njenega v častnih stvareh tako tankočutnega moža v največji meri in da bo rad sprejel nasvet, naj se naredi govorici konec s tem, da se Pav-

la poroči z grofom Rotto. Zgodilo se je pa ravno to, na kar ni Elvira nikdar mislila. Anton in njegova mati nista verjela govorici, in ne mislita vplivati na Pavlo, naj se poroči z grofom Rotto, nego hočeta sodnijsko zasledovati provzročitelja obrekovanja in grofa Rotto odpraviti iz hiše.

Pri vsi svoji blazni jezi in razdraženosti je Elvira uvidevala, da mora sedaj predvsem skrbeti za svojo lastno varnost, da se sama ne ujame v zanko, ki jo je bila nastavila Pavli. Instinkt samoohrambe ji je svetoval, naj spravi predvsem svojo hišno na varen kraj.

»Tebi res ni več obstanka tu«, je rekla hišni. »Moj mož bi še kdo ve kaj storil, če bi prišel na sled, da si ti raznesla govorico. Najbolje bo, da pobegneš v Trst.«

Elvira je hitro poiskala nekaj denarja in ga je izročila hišni. »Splazi se čimprej iz hiše — do večera si lahko v Trstu. Tvoje stvari pošljem za teboj, sporoči mi samo svoj naslov. Bodi previdna in ne izdaj me na noben način — saj veš, da sem hvalažna in da plačam bogato vse, kar mi kdo stori.«

Pred vrati so se začeli moški koraki in navedli konec pogovora. Hišna je odšla in v sobo je stopil Anton.

(Dalje prihodnjik.)

ječi način napadal upravo vojne morarice, da ga je moral policijski svetnik Osi opozoriti, da naj se nikar ne oddaljuje od predmeta, temveč naj ostane pri točki dnevnega reda. Obdobje se seveda po govoru tega fanatičnega Italijanca kar norelo. Razglednice so neprenehoma sipali listke v italijanskih barvah z napis: „Vogliamo universa italiana a Trieste!“ — Ako tudi je bila demonstracija po ulicah policijsko prepovedana, vendar je po končanem zborovanju drvillo kakih 1000 demonstrantov mimo „Porta aurea“ po via Sergia na piazza „Forro“, kričaje razne „eviva“ in „abasso“ in pevaje znane irredentiščne pesmi. Po ulicah, kjer so se pomikali demonstrantje, so iz oken raznih stanovanj metali listke že omenjene barve in vsebine. Pred municipalno palačo tik Dantjevega kipa so dvignili demonstrantje prej omenjenega regnicola na rame, nakar je imel ta poslednji tak ščunvalni govor, da so mu — ko je demonstracija ponehala, — policijski detektiv sledil in ga v kavarni „Secession“ proglasili aretiranim. To je v istini že skrajna predznost, da se upa italijanski podanik na avstrijskih tleh in na javnih shodih na tak način ščunvati fanatične in vroče italijanske ali bolj rečeno italijanske glave. Radovedni smo, kaj bi se Avstriji dogodilo, ako bi šel tja dol v deželo polente hujškat proti italijanski vojni mornarici in italijanski vladi. — V sredo večer se je imelo vršiti zborovanje neodrešenec v „sala Apollo“. Ali to se ni moglo vršiti, ker je napovedani govornik regnicolo Pasi še vedno v varstvu policije. Udeleženci, kakih 200 na številu, so se po precejšnjem čakanju razšli.

— **Imenovanje pri poštini službi.** Dosluzena podčastnika Jos. Novak in Jos. Zupanek sta imenovana za poštna oficijanta III. vrste, prvi v Brucku, drugi v Celju.

— **Šolska vest.** Namesto odstopivše gđ. Helene Samotroščan pride na deklisko šolo v Ribnici gđ. Stefanija Boje.

— **Pomaknitev šol v višje plačilne razrede na Štajerskem.** Štajerski deželni šolski svet je pomaknil iz 2. v 1. plačilni razred 23 šol, med temi so na Spod. Štajerskem: Marija Reka, Pernice, Sv. Duh na Ostrem vrhu, Sobota (nemška), Pobrež (nemška) in Leitersberg Krčevina (večinoma nemška). Iz 3. razreda v 2. razred je pomaknjenih 64 šol, med temi na Spod. Štajerskem: Brezno (nemška), Sv. Primož na Pohorju, Vrta (nemška), Topolšica, Pameče, Blagovna, Zagorje, Trofin, Sv. Jedert nad Rm-kimi toplicami, Sv. Katarina pri Trbovljah, Podgorje, St. Juri na Pesnici, Svičina, St. Stefan pri Šmarju, Ptujška gora, St. Juri pod Donačko goro, Velka (Marija Snežna), Dramlje, Cezarjevci, Zibika, Sromlje, Škale, Braslovče, Sv. Duh-Loč, Sv. Benedikt v Slov. gor., Križevci pri Ljutomeru, Frajham, Kapele pri Radgoni, Hajdina, Središče, Rajhenburg in Črešnjevce.

— **Iz gledališke pisarne.** Jutri, v soboto (par) se vprizori prvič v Ljubljani moderna vesoigr „Velika srenja“ (Die grosse Gemeinde), ki se je pred kratkim prvič igrala na dunajskem dvornem gledališču in o kateri pišejo dunajski listi enoglasno, da je ena najduhovitejših in najzabavnejših novitet zadnje dobe. Pisatelj (L. Lippischitz in R. Lothar) slikata v elegantno komponirani satiri „Veliko srenjo“ nezvestih — zakonskih — kakršni so po njunem mnenju vsi — in razvozljata svojo fino parodijo na romantično preštevna na način, ki se po vsej pravici mora imenovati originalen. Prevod je oskrbel Vladimir Levstik. Glavne vloge so v rokah dam: Danilove, Kreisove, Ronovske ter gospodov Nučiča, Dragutinoviča, Danila in Toplaka.

— **Slovensko gledališče.** Opera ima vedno svojo privlačno moč. To je pokazala tudi sročnja repriza „Romea in Julije“. Predstava je bila vseskozi prav dobra in obširno se je izkazalo hvaležno, zlasti sopranistki gđ. Collignon pa tudi tenoristu g. Jastrzebskemu kakor vsem drugim pevcem in pevcom.

— **Umrla je v Poljanah nad Škofjo Loko v visoki starosti 85 let Neža Tavčar, mati g. dr. Ivana Tavčarja.** Bila je vrla in marljiva gospodinja in vzorna mati. Blag ji spomin!

— **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** opozarja rodoljube, da se druženi kolodari še vedno razpošilja in bo v teku enega tedna razposlan. Če se je pomotoma kdo izpuštil, prosimo prav vljudno, da se blagovolji po preteku tega časa pri družbi sv. Cirila in Metoda oglašiti, ustregli mu bomo prav radi. To pa radi tega objavimo, da se na isti naslov ne bi poslalo več eksemplarov.

— **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** naznanja, da sta sklenili svoje dopise kolekovati z narodnim kolekom županstvu Banjaloka in Kratina.

— **Spolna organizacija zdravnikov na Kranjskem in varstvo njihovih gospodarskih interesov.** Izredni občni zbor bo skupno z organizacijo okrožnih zdravnikov dne 23. novembra ob 8. zvečer v dvorani pri „Roži“ v Židovskih ulicah. Ker se bode na tem zboru odločila usoda organizacije, zato upava na sigurno udeležbo. — Dr. De Franceschi, dr. Oražen.

— **Šod poštnih uradnikov ljubljanske podružnice društva poštinih uradnikov na Dunaju** bo v nedeljo, dne 24. listopada ob 4. popoldni v salonu hotela „Ilirija“ v Ljubljani. Spored: 1. Nagovor predsednika ljubljanske podružnice. 2. Poštinih uradnikov napredovanje v plači. (Poroča oficial Sirk). 3. Službena pragmatika. (Poroča oficial Semrov).

— **Sestanek članov slov. trgovskega društva „Merkur“** bo v soboto, dne 23. t. m. ob 9. zvečer v gostilniških prostorih „Narodnega doma“. Na tem večeru bo govoril g. Silvester Škrbinec o avstrijskem eksportu in o svetovni trgovini. Za tem prosti zabava. Gosp. člani in prijatelje društva vabimo k obilni udeležbi.

— **Slovensko trgovsko društvo** je izdalo poročilo o I. vseslovenskem trgovskem shodu v posebni številki „Slovenskega trgovskega vestnika“. To za trgovstvo velevažno poročilo obsega 38 tiskanih strani in se dobi pri slovenskem trgovskem društvu „Merkur“, dalje v „Narodni knjigarni“ in pri L. Schwentnerju v Ljubljani. Cena 50 v.

— **Južna železnica** bo imela v tekočem letu nad 6 milijonov kron več dohodkov kakor lani, zato pa narastejo izdatki na 8 milijonov, in sicer bode zvišanje plač uslužbencom znašalo na leto več kot 5 milijonov.

— **Dolenjsko pevske društvo v Novem mestu** priredi svojim članom dne 23. t. m. v dvorani narodne čitalnice društveni večer. Spored: 1. A. Foerster: „Dom“, moški zbor. 2. A. Foerster: „Kitica“, mešan zbor. 3. C. Reissiger: „Trio“ za gosli, čelo in glasovir, op. 25. 4. F. Gerbič: „Barokola“, mešan zbor. 5. S. Pirnat: „Žalost“, mešan zbor. Po koncertu ples. Začetek ob 8 uri zvečer. Vstopnina za nečlane 60 v., dijaki prosti.

— **Kmetijska podružnica v Kostanjevici** ima v nedeljo, dne 24. t. m. ob 3. pop. svoj občni zbor s sledečim sporedom: 1. Poročilo odbora. 2. strokovno predavanje dež. vinarskega komisarja g. Gombača, 3. vpisovanje novih članov in pobiranje udnine za l. 1908. 4. posvetovanje o nakupu umetnih gnojil, galice in drugih kmetijskih potrebščin, 5. slučaj oti. Ker so posamezne točke zborovanja zelo važne, pozivlje se na mnogostevilno udeležbo. — L. Bučar, t. č. načelnik.

— **Iz Postojne** se nam poroča. Na dan Vseh svetnikov je priromal v Postojno neki tujec z neko kuštravo damo ter pobiral vstopnino za predstavo v sredo in četrtek v „Narodnem hotelu“. Prišla je napovedana sreda, prišel četrtek, a ni bilo ne predstave ne tujca, ne kuštrave dame. Dobro si je počikal „žep, kajti prodal je precejšno število vstopnic po 2 kroni.

— **Umrl je** — kakor je „Slovenski Narod“ na kratko poročal — gospod Anton Tomšič, trgovec in bivši župan v Ilirski Bistrici. Pokojnik je bil jednat značaj in vrl narodnjak. Tomšič je bil vrsto let v Bosni kot okrožni orožniški stražmojster. Odlikovan je bil od cesarja za zasluge. Ko se je vrnil iz Bosne, v svojo rojstno vas, izbralo ga je ljudstvo za župana. Sploh je bil pokojnik vsestransko delaven mož in skoraj pri vseh društvih v odboru. Kako je bil priljubljen pri vseh slojih, videlo se je v nedeljo, ko so pokojnika nesli k večnem počitku. Razen tolovačnega društva „Sokola“ in požarne brambe, spremljalo je mnogo odličnega kot prirestega občinstva pokojnika do groba. Bodi značajnemu možu zemljica lahka.

— **Kmetijski podružnici na Slapu** je dala vlada 800 K podpore za vzdrževanje trtnice.

— **Za 40letno zvesto službovanje** je dobila častno kolajno Frančiška Vidmar v Ajdovščini.

— **Sirov mož.** Posestnik Ivan Prosen v Predelju pri Kranju je svojo ženo pretepel s trdim orodjem potem jo pa pahnil v klet, kjer je bila ves teden brez vsake jedi. Prepeljali so jo v dež. bolnišnico. Siroveža so izročili sodišču.

— **Prememba posesti.** Ugledni restavratore g. Ivan Legat iz Lesca je kupil v Beljaku renomirano „Restavracijo pri državnem kolodvoru“.

— **Električno razsvetljavo na B'edu.** Gosp. Jakob Žumer namerava v Vintgarju napraviti elektrarno da bi z njo lahko oskrboval Bled z razsvetljavo in jo porabljal za obrtna podjetja.

— **Česta preko Jezerskega vrha.** Državna cesta iz Železne Kaplje in Bele preko Jezerskega vrha v Jezersko je bila zelo strma, zato je vlada

odredila, da se ima preložiti. Dotična dela so bila v tiru že več let. Letos se je dogradila proga od Bele na vrhuncu Jezerskega vrha. Cesta je izpeljana v serpentinah in je dolga 7 kilometrov. Stara cesta je bila dolga samo 2 kilometra. Prihodnje leto prično graditi progo z vrha do Jezerskega. Kdaj bo ta cesta dograjena, se še ne ve, najbrže se bo gradila par let.

— **Več sreče kot pameti.** V Trbovljah je te dni neki ženin bil jako vesel sebe in svoje novoporočene žene, da je streljal s samokresom krog sebe. Pri tem je sfrčala krogla v bližnje okno, skozi katero je gledala ženska z otrokom. K sreči je krogla zadela v železje in se odbila. Nesprevidnež in nespametnik se bo zagovarjal pri sodišču zaradi svojega dejanja.

— **Tatinska družba prijateljev.** V Studencih pri Mariboru so v sredo prijeli Katarino Larh, Jožefo Popelnik, Frana Leskovarja in Jožefa Jeriča, ker so bili na sumu, da so izvršili več tatvin v mestu. Vsi štirje so imeli skupno stanovanje v Studencih. Pri hišni preiskavi je našla policija mnogo v zadnjem času v Mariboru pokradenih stvari. Tatove so izročili mariborskemu okrožnemu sodišču.

— **Hotelski sluga — tat.** V hotelu „zur Bierquelle“ v Mariboru so že dlje časa opazili, da opravlja nekdo v hiši tatinski posel. Vkljub največji pozornosti se dosedaj ni moglo zaslediti tatu. Predvč rajšjim je zopet izginilo natakarku Radiju iz zaprtega pradalca 34 kron. Ker so opazili, da je hotelski sluga Jauschnigg se dlje časa po nepotrebnem zadrževal v bližini delnarnege predala, se je obrnil sum nanj. Sum je bil upravičen. Policija je Jauschniga aretovala in ga izročila okrožnemu sodišču.

— **Poslanec Wolf** bo govoril v nemškotacionalnem društvu v Ptuj prihodnjo nedeljo. Potapljačji se elementi se družijo!

— **Akad. tehn. društva „Triglav“ v Gradcu** II redni občni zbor se vrši dne 26. novembra ob pol 8. uri zvečer v prostorih društva. Slovanski gostje dobrodošli!

— **Zblaznel je** na Dunaju vpokojeni višji inženier iz Ptuja plem. Schmuck.

— **Hlače si je zažgal** v Velikovu slaboumni sin gostilničarke „pri Kroni“ Engelbert Elchholzer ter se sprhajal po sobi. Ko je zažel klicati na pomoč, je bilo že prepozno.

— **Shod volilcev** je priredi preteklo nedeljo gorški napredni državni poslanec Štrekelj v Rhenberga. Shoda se je udeležilo 300 volilcev, ki so izrekli zaupnico svojemu poslancu.

— **Ruski red sv. Ane** je dobil konzul Julij Pollack v Trtu v priznanje njegovih zaslug za povzdigo trgovskega prometa med Avstrijo in Rusijo.

— **Posle o mobilizaciji je vlada odvzela rovinjskemu magistratu.** Bajse se tozadevni posli odzamejo vsem občinam ter se izroče političnim oblastim.

— **Slov. akad. društvo „Adrija“ v Pragi** priredi v soboto 23. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji „U Čizku“ svoj II. redni občni zbor. Prijatelji društva dobrodošli!

— **Živ zgor!** V Brodaricah pri Karlovcu je zgorel 17letni Ivan Kocajnar v hlevu, katerega je nekdo iz hudobije zažgal. Kocajnar je spravlil vsjo živino na prosto, ko je pa hotel še sam iti, udril se je nanj goreč strop.

— **Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju** mestne občine ljubljanske od 3 do 9 novembra 1907. Število novorojenec 21 (= 28.09 ‰), mrtvorojenca 2, umrlih 16 (= 22.12 ‰), med njimi sta umrla za jetiko 2, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 13. Med njimi je bilo tujcev 6 (= 37.50 ‰), iz zavodov 8 (= 50 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za škrlatico 1, za tifuzom 6, in sicer 5 slučajev iz ljubljanske okoli in 1 slučaj iz Krškega, vsi sprejeti v dež. bolnico, za vratio 2 osebi.

— **Društvena godba ljubljanske** koncertuje jutri zvečer v hotelu „Južni kolodvor“ (Seidel). Začetek ob pol 8. zvečer. Vstop prost.

— **Velika neizgoda** se je pripetila včeraj popoldne pri stavbi na Rakovniku. Podrl se je štiri do pet metrov širok betonski zid in podsl delavce: Josipa Pleškota, rojenega 1860. leta na Brezovici okraj Ljubljana; Jakoba Rodeta, rojenega 1870. l. v Ihanu, okraj Kamnik; Josipa Burgerja, rojenega 1884. l. v Beljaku in Franceta Medveščeka iz Veliškega Stradona. Med podrutimi sta bila Pleško in Rodet težko telesno poškodovana in z rešilnim vozom v deželno bolnišnico prepeljana. Delavca Medvešek in Burger sta zadobila več lahkih telesnih poškodb. Na licu mesta je šla takoj, ko se izvedelo o nezgodi, policijska komisija. Stavbo vodi tvrdka Ad. Ast iz Grada.

— **Poskušeni umor.** Dne 17. t. m. je leta 1884. v Hrašah rojeni in v Po-

stojno pristojni Lovro Ogrizek na Rakeku skozi okno Steržajve gostilne na zidarja Alojzija Slačka dvakrat ustrelil, a ga k sreči ni zadel. Povod poskušene umora je ljubosumje. Glasom časniških poročil je Ogrizek dne 12. t. m. v Trstu, ko je služil pri 97. pešpolku izvršil na javni cesti hudodelstvo ropa, potem pa pobegnil. Ogrizek je majhne postave, širokega bledega obraza, kostanjevih las, sivih oči in prav majhnih rjavih brk. Na Rakeku je bil oblečen v črno, že ponošeno obleko, je imel črn klobuk in temno-križasto srajco brez ovratnika.

— **Citre ukradel** je neki neznan možki iz nezaklenjene sobe Heleni Bizjakovi na Tržaški cesti št. 1. Citre so vredne 20 K.

— **Povozil je** danes dopoldne na Marijinem trgu hlapce Alojzija Golobič 72 let staro zasebnico Jožefo Šustarjevo, katera je zadobila težko telesno poškodbo na čelu in tilniku. Prepeljana je bila z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— **Delavsko gibanje.** Z Južnega kolodvora se je včeraj odpeljalo v Ameriko 59 Macedoncev, 50 Bolgarov in 14 Slovencev. Nazaj je prišlo 200 Hrvatov in Macedoncev in 41 Slovencev.

— **Izgubila** je stenografinja gđ. Ana Škerlova ročno torbico in rjavo usnjato denarnico.

— *** Drobne novice.** Zadolžen državni poslanec. Nemško svobodnomiselni poslanec dr. Demmel, ki je bil v Tešinu izvoljen s pomočjo Poljakov in kršćanskih socijalistov, je prišel v hude denarne stiske ter znašajo njegovi dolgovi 400.000 kron. Vsled tega bo moral odložiti mandat. Za naslednika mu bo najbrže izvoljen soc. demokrat Arbeiter.

— **Obravnava proti bivšemu italijanskemu ministru Nasiju** se je morala odgoditi do 3. decembra, ker njegovi zagovorniki štrajkajo.

— **Zenske priče** priporokah. Belgijska zbornica je sprejela zakon, ki dovoljuje tudi ženskam biti priče pri porokah.

— **Poslanec baron Malfatti** je odložil županstvo v Roveretu.

— **Zadornega svetnika** v češko ministristvo pride ali posl. dr. Hruby ali dr. Klumpar, ker bo sedanji dvorni svetnik baron Villani imenovan za češkega podpredsednika v deželnem šolskem svetu v Pragi.

— **Grofa Pücklerja**, ki je v Berlinu divjal proti Židom in soc. demokratom, so izročili v blaznico.

— **Močan potres** so imeli včeraj v Kalabriji, kjer je napravil nedavno potres toliko škode.

— *** Toselli in njegova žena.** Ravnatelj varšavske fiharmonije je hotel angaževati Tosellija, soproga bivše saksanske prestolonaslednice, za dva koncerta v Varšavi, toda s pogojem, da pride tudi njegova soproga. Na to ponudbo je odgovoril Toselli, da ne more ženske, ki nosi njegovo ime, izpostavljati radovednosti občinstva, ker mu tega ne dopušča njegov umetniški ponos in njegova moška čast. Zato odklanja ponudbo.

Telefonska in brzoljavna poročila

— **Dunaj, 22. novembra.** Včeraj je dospel semkaj turški poljedelski minister Selim paša Melame. Imel je daljšo konferenco z ministrom zunanjih del baronom Ährthalom. Konferenca je baje veljala reformnemu vprašanju v Makedoniji.

— **Dunaj, 22. novembra.** Včeraj je dospel semkaj hrvaški poslanec v peštanskem parlamentu Stjepan Zagorac ter imel konferenco z jugoslovanskimi poslanci. Danes je bil v zbornici slovaški poslanec Milan Hodža, ki je konfiriral s poslanci vseh slovenskih strank. Hodža je bil predstavljen tudi češkima ministroma dr. Fiedlerju in Prašku. V krogu slovenskih poslancev se razpravlja o nasvetu, ki ga je sprožil »Lloyd«, naj bi se predložilo slovaško vprašanje mednarodnemu razsodišču, katerega bi naj bil predsednik Björnson.

— **Dunaj, 22. novembra.** Vlada je danes predložila parlamentu zakonski načrt o zgradbi normalnotirne železniške proge od Novega mesta preko Metlike v smeri proti Karlovcu do hrvaške meje in od Kuina do Pribudiča. V tem načrtu je tudi zgradba stranske proge do Črnomlja.

— **Dunaj, 22. novembra.** Zbornica je danes nadaljevala debato o podražanju živil. Debatu bo najbrže že danes končana, na kar se prične razprava o proračunu.

— **Dunaj, 22. novembra.** Češki »Narodni klub« je imel danes svojo prvo

sejo, pri kateri so se odobrila pravila. Volitev predsednika je na dnevnemu redu seje v torek. Med kandidati se imenujejo zlasti dr. Kramar, dr. Pacak in dr. Začek.

— **Dunaj, 22. novembra.** Jutrišnji uradni list priobči imenovanje Davida pl. Abrahamowicza za poljskega ministra-rojaka. Najbrže priobči obenem tudi odstop Latscherja in imenovanje Georgija za domobranskega ministra.

— **Dunaj, 22. novembra.** Posl. Silberer in drugovi so danes vložili nujni predlog radi znižanja poštinih in telefonskih pristojbin.

— **Dunaj, 22. novembra.** Dr. Masaryk in drugovi so vložili nujni predlog, v katerem zahtevajo od vlade garancij, da se šolstvo, zlasti univerze ne bodo klerikalizirale v smislu Luegerjevih zahtev. Predlog so podpisali poslanci vseh svobodnomiselnih strank.

— **Gradec, 22. novembra.** Tu je danes umrl bivši namestnik Gvidon baron Kubeck, star 78 let. Kubeck je bil nad 20 let namestnik na Štajerskem.

— **Kotor, 22. novembra.** Iz uradnega vira javljajo, da je aretovani dijak Vojvodić priznal, da je bil udeležen pri zaroti proti knezu in da je prevzel nalogo, transportirati več bomb iz Belgrada na Cetinje. Vsled izpovedi Vojnovića je kompromitiranih mnogo uglednih oseb, pred vsem baje bivši ministrski predsednik Radović, ki biva sedaj v Trstu.

— **Budimpešta, 22. novembra.** Vlada je predložila zbornici pooblastilni zakon glede nagodbe, s katerimi se vlada pooblašča, uveljaviti s 1. januarjem 1908. nagodbo, ako se istčasno uveljavi tudi na Avstrijskem. Zakonski načrt se je takoj odkazal narodno-gospodarskemu odseku, ki ga je opoldne že odobril. V ponedeljek pride ta zakon že pred plenum zbornice.

— **Budimpešta, 22. novembra.** Hrvaška delegacija je tudi v današnji seji nadaljevala obstrukcijo. Predsednik je J. u. h. Hrvatje se nemočno govorili, ker se je predsednik držal svojega načela, da se proti Hrvatom ne sme nasilno postopati.

— **Rim, 22. novembra.** Listi javljajo, da odstopi v kratkem general de Giorgi, organizator orožništva v Makedoniji. Prišel je baje v nasprotje s turškim guvernerjem Hilmi pašo.

— **Moskva 22. novembra.** Ruski listi potrjujejo vest, da obišče predsednik Fallieres prihodnje leto carja Nikolaja. V predsedniškem spremstvu bo tudi minister zunanjih del Pichon.

— **Odesa 22. novembra.** Vojno sodišče je obsodilo radi upora 3 vojake na smrt, 6 pa na 6 let v prisilno delo.

— **Madrid 22. novembra.** Na Portugalskem vladajo silno kritične razmere. Dasi vlada gospodari naravnost tiransko in nikomur niti ne dovoli, da bi se ganil, vendar se je bati revolucije. Te dni se je na javnem trgu v Lisabonu v bližini kraljeve palače razpočila bomba, ki je ubila dve osebi. Politični atentati so na na dnevnem redu.

Gostilničarje, vinotrčce, kavarnarje in vinogradnike

opozarjamo na novi vinski zakon, ki stopi v veljavo dne 1. decembra t. l. Tega zakona slovenska izdaja je na prodaj v »Narodni knjigarni«. Zlasti opozarjamo, da mora imeti vsak gostilničar, vsak vinotrčec, vsak kavarnar in vsak pridelovalec vina v vsakem prostoru, kjer vino prodaja ali spravlja, torej v vsaki gostilniški ali kavarniški sobi in v vsaki kleti na vidnem mestu nabit ponatis paragrafov 2. do 14. novevinske postave. Kdor bi tega ponatisa ne imel, bo kaznovan z globodo 200 K, oziroma do 14 dni zapora. Taki ponatisi, lično narejeni, z različnim tiskom na dobrem trpežnem kartonu se bodo dobivali od sobote edino le v »Narodni knjigarni« v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3 in sicer velja odtis 70 vinarjev, s pošto 15 vin. več.

Prof. Pavlov označuje

na podlagi točnih preiskav zdrav tek za najmočnejšega zbuvalca sekretorskih žlezodnih živec. Prav odlično pa zbuja to, krepko žilico in olajša bolečine pri Bradyjevi žlezodni kapljici. Pospešuje opravila prebavnega dela, slast do jedi, odstranjuje telesnemu dobrobiti škodljivo napenjanje, čezmerno tvoritev kislin, telesno zaprtje, žlezodne bolečine in drugo motenje prebave. Dobi se v lekarnah. C. Brady, lekarnar, Dunaj I., Fleischmarkt 1/388 raspolaga 6 steklenice na K 5.—, 3 dvojne steklenice na K 4.50 franko. 3610-4

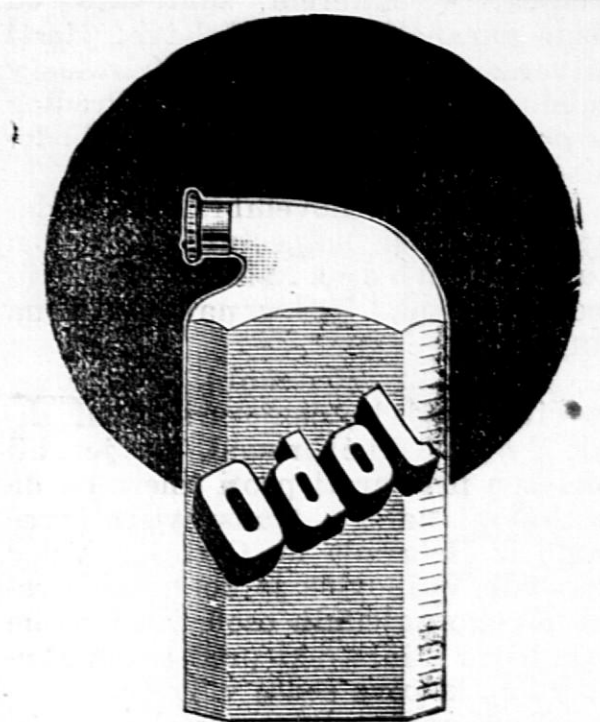
Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Sanatogen

Več nego 500 profesorjev in zdravnikov vseh kulturnih dežela ga je sijajno ocenilo kot najuspešnejši krepilni in osveževalni pomoček.

Krepi telo. Jači živce.

Dobiva se po lekarnah in drogerijah. Knjižice pošilja zastoj in poštne prosto Bauer & Cie., Berlin, SW. 48. — Generalno zastopstvo: C. BRADY, Dunaj I., Fleischmarkt 1.

Meteorološko poročilo.

Novembra

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
21. 9. sv.	743.3	17	sr. svzhod	oblačno
22. 7. sj.	742.4	10	sr. svzhod	oblačno
2. pop.	740.6	14	sr. svzhod	oblačno

Srednja večerajšnja temperatura: 1.9
Srednja dnevna temperatura: 1.9
Padavina v mm 0.0

Borzna poročila.

Ljubljanska
Kreditna banka v Ljubljani

Uradni kurs d. n. b. 22. novembra 1907

Ime	Deviz	Stav
1. majski rent	96.85	96.05
2. majski rent	97.15	97.35
3. majski rent	96.05	96.25
4. majski rent	118.5	118.75
5. majski rent	98.15	98.35
6. majski rent	109.70	109.9
7. majski rent	97.75	97.95
8. majski rent	104	110.6
9. majski rent	99.30	100.6
10. majski rent	97.30	98.30
11. majski rent	94.75	95.25
12. majski rent	94.85	95.35
13. majski rent	99	99.50
14. majski rent	101.20	102.2
15. majski rent	97	98
16. majski rent	96.75	97.75
17. majski rent	98.50	99.50
18. majski rent	98.50	99.50
19. majski rent	98.75	99.75
20. majski rent	289	291
21. majski rent	98.50	99.50
22. majski rent	146.50	148.9
23. majski rent	549	253
24. majski rent	139.0	143.0
25. majski rent	263.50	269.50
26. majski rent	263.50	269.50
27. majski rent	241.50	247.50
28. majski rent	97.50	103.50
29. majski rent	181.10	182.10
30. majski rent	18.10	20.10
31. majski rent	432	442
32. majski rent	9	95
33. majski rent	94	100
34. majski rent	60.50	66.50
35. majski rent	24.75	26.75
36. majski rent	24.0	26.50
37. majski rent	68	72
38. majski rent	227	231
39. majski rent	462	472
40. majski rent	142.25	144.25
41. majski rent	654.60	655.5
42. majski rent	1775	1785
43. majski rent	237.75	238.75
44. majski rent	736	737
45. majski rent	189	190
46. majski rent	709	710
47. majski rent	682.75	683.75
48. majski rent	239	240
49. majski rent	50.9	51.0
50. majski rent	248	252
51. majski rent	448	453
52. majski rent	40	42
53. majski rent	11.37	11.39
54. majski rent	10.19	10.22
55. majski rent	23.50	23.56
56. majski rent	24.12	24.18
57. majski rent	117.65	117.85
58. majski rent	96.75	96
59. majski rent	3.12	3.3
60. majski rent	5.94	5

Žitne cene v Ljubljani.

Dne 22. novembra 1907.

Žito	40 kg K	100 kg K
1. april	13.09	12.22
2. april	12.50	7.67
3. april	12.50	7.72

Nespremenjeno

Dr. Ivan Tavčar, odvetnik v Ljubljani, naznanja potrditv srom v svojem in v imenu svoje rodbine, da mu je dne 21. novembra 1907 v Poljanah umrla dobra mati

Neža Tavčar

v 85. letu življenja.

Pogreb bo v soboto, dne 23. novembra ob devetih zjutraj iz farne cerkve v Poljanah.

Prijateljem in znancem se priporoča ljuba pokojnica v blag spomin!

3935

Stare ponarejene zobe

kupuje specialist v hotelu „Pri Maliču“, soba št. 33 II nadstr., od 4.—6. pop. do vstevši soboto, 23. novembra.

Hotel „Južni kolodvor“
(A. Seidel.)

Jutri, v soboto, 23. t. m.

KONCERT

Ljublj. društvene godbe.

Vstop prost. Začetek ob poluosm.

Za obilni obisk se priporoča

A. Seidel, hotelir.

3936

Specijaliteta: Pojedina prašička.

Zaradi resnično velikanske zaloge nakupna

prilika

v Angleškem skladišču oblek v Ljubljani, Mestni trg šte. 5.

za: damske jopice, paletote, plaščke, kožušninaste jopice in koljerje pa tudi moške obleke, ranglanc, plaščke, zimске suknje, kožušne sako izhodne in popotne kožuhe.

Največja izbira dekliške in deške konfekcije.

Silno znižane cene!

O. Bernatovič.

Oblastveno dovoljeni učni zavod za izdelovanje perila.

Marija Alešovec

v Ljubljani, Elizabetna cesta šte. 6.

izdeluje

perilo za dame in gospode

posteljne oprave in opreme za neveste

bodisi v preprosti, kakor tudi najfinjši, priznana solidni izvršitvi po nizkih cenah.

Naročila z dežele se najzanesljiveje izdelujejo.

Učenke lahko vstopijo vsak čas.

3777-5

Razglas.

Vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča Ljubljana z dne 18. nov. 1907 opr. št. A I 820/6/115 se bo na prošnjo ml. gospodičen **Franciške in Ivane Orešek iz Ljubljane** vršila v pisarni podpisane c. kr. notarja v Ljubljani, Sodnijske ulice šte. 9,

dne 27. t. m. ob 9. dopoldne

prostovoljna javna dražba

njih posestva pod h. št. 44 ob Sv. Petra cesti vlož. št. 120, kat. obš. Šent petrsko predmestje I. del. Vzklicna cena znaša 26.000 K. Dražbeni pogoji leže v davedeni notarski pisarni med navadnimi uradnimi urami na vpogled; te način vplačevanja najvišjega ponudka se bo določil sporazumno s kupovalci šele na dan dražbe. Kot varščino mora vsak kupec pred začetkom dražbe založiti v roke sodnega komisarja znesek po 2600 K v tuzemski gotovini, pupilarno varnih vrednostnih papirjih, katerih vrednost se izračuna po dunajskem borznom kurzu predidodega dne ali v brailnih knjižicah kake hranilnice, pri kateri se lahko nalagajo denarji nedoletnikov.

3919-2

Dr. Karel Schmidinger

c. kr. notar kot sodni komisar.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fond: 38.242.074.78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 91.936.993.72 K.

Pe velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsesest slovanstvenom upravo.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarna so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah šte. 12.

Velik, rdečerjav pes brakir

z belo lico čez glavo, se je zatekel. Kdor ga dobi, raj ga proti plačilu pošlje **Franu Arku v Ribnici.**

Trgovski sotrudnik

mešane stroke, 26 let star, posebno izurjen v manuf.kturi, s prima referen cami, bi rad premenil svojo službo kam za vedjo ali magacinerja, kakršno službo opravlja tudi sedaj. 3992 1

Ponudbe se prosijo pod „vztrajnost“ na upravništvo „Slov. Naroda“

Posteljno perje in puh

oprano in osnaženo 1/2 kg od 45 kr. naprej

807 88 prodaja

C. I. Hamann

v Ljubljani.

Iščo se pripraven prostor za kavarno

Ponudbe z oznamenilom ulice, številom prostorov in letno najemščino se prosijo pod šifro „J. V.“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

3921-1

V najem se da takoj ali za februarški termin: udobno stanovanje

v visokem pritličju, obstoječe iz štirih sob, kuhinje, kopalne sobe in z vsemi drugimi pritlikinami, ter stanovanje v soterterrainsu, obstoječe iz dveh sob, kuhinje in z drugimi pritlikinami v novozgrajeni vili na Erjavčevi cesti št. 24. Pojavnila daje pisarna notarja Hudevernika v Ljubljani.

3934-1

Prodaja se takoj na ugodnem prostoru lepo urejena delikatesna trgovina

Natančnejše se izve v noravništvu „Slov. Naroda“ pod šifro „333“.

Ces. kr. avstriljske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Dohod iz Ljubljane juž. žel.:

7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Področico, Celovec, Praga.

7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Področico) Celovec, Praga.

11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Praga.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Področico) Celovec, Praga.

10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Področico).

Dohod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

2-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Sam ob nedeljah in praznikih v srednj. evropskem času.)

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Jesenice, Gorice, Trsta.

8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Področico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice.

2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4-38 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Področico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel. Jesenice.

6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Področico) Jesenice.

8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Področico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

10-50 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Sam ob nedeljah in praznikih v srednj. evropskem času.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednj. evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Zagrebska delniška pivovarna

se usoja p. n. gg gostilničarjem v Ljubljani in na deželi vlnudno naznaniti, da je po priporočilu gostilniške zadrage otvorila

zalogo piva v Ljubljani.

Pivo je zajamčeno izborne kakovosti, cene zmerne tako da lahko teknuje z vsako drugo pivovarno, in to tembi, ker je pivovarna zunaj vsakega kartela.

Za točno in vestno pristrežbo se jamči in prosi za mnogobrojna naročila.

Naročila sprejema zastopnik naše zaloge g. o o o o

FRAN ROJNIK

v Ljubljani

ki daje tudi vsa natančnejša pojasnila.

Klet se nahaja v Spodnji Šiški št. 180.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fond: 38.242.074.78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 91.936.993.72 K.

Pe velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsesest slovanstvenom upravo.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarna so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah šte. 12.